

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TAIFA
MTIHANI WA STASHAHADA YA UALIMU WA SEKONDARI

711

KISWAHILI

Muda: Masaa 3

Ijumaa, 05th May 2000 Asubuhi

Instructions.

1. Karatasi hii ina sehemu **A**, **B** na **C** zenye jumla ya maswali kumi na sit (16).
2. Jibu maswali yote kutoka sehemu **A** na maswali mawili kutoka kila sehemu **B** na **C**.
3. Sehemu **A** ina alama **arobaini (40)** na sehemu **B** na **C** Zina jumla ya alama **sitini (60)**.
4. Simu za mkononi **haziruhusiwi** katika chumba cha mtihani.
5. Andika **Namba yako ya Mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha majibu.

maktaba.tetea.org

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali yote katika sehemu hii. Kila swali lina alama nne (4).

1. (a) Tofautisha nomino ambatano na nomino za kawaida kwa mifano miwili kwa kila moja
(b) Eleza kazi za vivumishi vya idadi kwa kutumia mifano mitatu.
2. Bainisha mambo manne muhimu ya kuzingatia katika kuandaa mtaala wa somo la Kiswahili kwa shule za sekondari.
3. Chunguza kwa makini sentensi zifuatazo kisha bainisha aina ya tamathali za semi katika kila sentensi:
(a) Alihema kama aliyehangaika nyikani
(b) Elimu ni ufunguo wa maisha
(c) Alizika matumaini yake
(d) Walilia kama watoto wachanga
4. Tumia hoja nne kueleza umuhimu wa kutumia mitindo ya ushairi wa Kiswahili kama nyenzo ya ufundishaji wa maadili mashuleni.
5. Tathmini maneno haya: *ghala, barua, shikamoo, kazi, shule, sumu, kalamu, ibada* kisha jibu yafuatayo:
(a) Taja maneno manne yenye asili ya Kiarabu
(b) Eleza sifa mbili za sauti za maneno ya asili ya Kiarabu katika Kiswahili
6. Fafanua hatua nne za maandalizi ya somo la Kiswahili kwa kutumia muktadha wa darasa la Kidato cha Kwanza
7. Taja mambo manne yanayozingatiwa katika kujenga uwezo wa mwanafunzi kusikiliza na kuelewa taarifa ipasavyo.
8. Tumia hoja nne kueleza namna vipindi vya redio na runinga vinavyoweza kuendeleza ujuzi wa lugha ya Kiswahili kwa wanafunzi.
9. Eleza faida nne za kutumia maswali ya mahojiano kama mbinu ya upimaji wa lugha darasani.

10. Tunga sentensi moja kwa kila kielezi kifuatacho:

- (a) Kielezi cha mahali
- (b) Kielezi cha namna
- (c) Kielezi cha wakati
- (d) Kielezi cha kiasi

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu maswali mawili kutoka sehemu hii. Kila swali lina alama kumi na tano (15).

- 11. Kwa kutumia hoja tano, fafania umuhimu wa matumizi ya vitendawili katika kukuza fikra na lugha ya Kiswahili kwa wanafunzi wa shule za sekondari.
- 12. Eleza kwa kina mbinu tano za kifani zinazotumika na wahakiki katika uchambuzi wa kazi za fasihi simulizi.
- 13. Kwa kutumia mifano, eleza hatua sita anazopaswa kufuata mwalimu katika kufundisha kipengele cha matamshi ya maneno ya Kiswahili.

SEHEMU C (Alama 30)

Jibu maswali mawili kutoka sehemu hii. Kila swali lina alama kumi na tano (15).

- 14. Eleza tofauti kati ya mtaala wa Kiswahili unaozingatia maudhui na ule unaozingatia umahiri kwa kutumia hoja sita.
- 15. Jadili changamoto zinazowakabili walimu wa Kiswahili katika matumizi ya zana za kufundishia na kujifunzia katika shule za sekondari za vijijini.
- 16. Tumia hoja tatu chanya na hoja tatu hasi kueleza athari za matumizi ya mitandao ya kijamii katika kukuza na kudumisha lugha ya Kiswahili miongoni mwa vijana.